

.....

CFA

Palau de Mar

.....

10e aniversari

.....

índex

Orígens 4

- Graduï's. Ara pot!
- La primera etapa
- Palau de Mar
- Graduï's ara en secundària

Història del CFA Palau de Mar 8

- La creació del centre de formació d'adults (CFA)
- De nou al carrer Calàbria
- Reinventar el centre
- Més lluny del mar

Aportació literària dels estudiants 12

- El Premi Rafael Farré
- Revista escolar
- El blog de la revista

Trets característics del CFA Palau de Mar 16

- Autoformació integrada
- Ús de les TIC
 - Suporttelematic.net
 - La pàgina web del centre
- Repensar els espais virtuals
- Bloc col·laboratiu En Xarxa!
- El treball per projectes als estudis d'informàtica

Òrgans de participació del centre 22

- El Consell de Centre

Activitats culturals 24

- Les sortides de final de curs
- Sant Jordi al CFA Palau de Mar

Premis 28

- Premi Baldiri Reixac

Exportant el model 30

- Els estudiants del CFA Palau de Mar a la jornada Innovem
- Gravacions al CFA Palau de Mar

Mirant cap al futur 32

01

Orígens

El CFA Palau de Mar pertany a la xarxa de centres públics de formació de persones adultes de la Generalitat de Catalunya i va ser creat, com a tal, el 20 de març de 2003. El Centre va néixer amb la vocació de treballar amb les modalitats presencial i a distància, i incorporar la metodologia de l'autoformació, tal com es recull en el decret de creació¹

La història del CFA Palau de Mar, però, es remunta més enllà en el temps, ja que originàriament era un centre d'autoformació que albergava la seu del programa Graduïs. Ara pot! destinat a l'obtenció a distància de l'extint Graduat Escolar².

El centre d'autoformació es va posar en funcionament el curs 1990-1991. La metodologia de l'autoformació va suposar, en un principi, una nova alternativa a l'ensenyament presencial tradicional i anava dirigida a qualsevol persona adulta que volgués adquirir i millorar coneixements de qualsevol matèria (llengües, matemàtiques i ciències naturals, ciències socials i informàtica) o que volgués preparar-se per a l'obtenció del graduat escolar seguint un curs a distància creat per la Direcció General de Formació d'Adults, el Programa Graduï's. Ara pot! (...), sense necessitat d'haver d'assistir a classe en horari fix. (Memòria del CFA Palau de Mar, 2004)

Graduï's. Ara pot!

El programa Graduïs. Ara pot! es va desenvolupar durant el període comprès entre maig del 1990 i octubre de 2002. Al llarg d'aquests 12 anys, segons dades de la Generalitat de Catalunya³, s'hi van inscriure 48.527 persones, de les qual 9.976 van obtenir el títol de Graduat Escolar.

Constava d'una sèrie d'emissions televisives, també disponibles en vídeo, que es podien seguir pel Canal 33 de la Televisió de Catalunya, un seguit de quaderns d'exercicis i un telèfon de consulta atès per professorat especialista en les diferents matèries que formaven el programa: català, castellà, francès, matemàtiques i ciències socials.

La primera etapa

Durant els primers anys, la gestió del Graduï's. Ara pot! es va dur a terme des de diverses ubicacions, entre les quals cal destacar la situada al carrer Calàbria de Barcelona, entre els carrers València i Aragó. El Centre d' autoformació va romandre en aquell indret fins a inicis del curs 1997-1998 en què va ser traslladat a unes noves dependències al barri de la Barceloneta.

El centre s'ha anat transformant gradualment però és, des de l'inici, un espai obert permanentment (tot l'any, de 9 a 21 h) i presenta un model flexible amb voluntat de donar resposta a les necessitats educatives de les persones adultes que s'hi acosten a la recerca d'informació, d'orientació i de formació. (Memòria del CFA Palau de Mar, 2004)

Els canvis de seu han estat una constant en la història del CFA Palau de Mar.

Palau de Mar

El CFA Palau de Mar pren el seu nom de l'edifici on es va allotjar entre els anys 1997 i 2004, l'edifici de Palau de Mar, situat a la Plaça Pau Vila, al barri de la Barceloneta, a tocar del Port de Barcelona.

Durant la tardor del 1997, el centre d'autoformació es va traslladar des del carrer Calàbria al Palau de Mar, ocupant unes dependències situades als baixos de l'edifici, que van ser adaptades per facilitar l'activitat lectiva.

Al llarg del temps, a més de gestionar el programa Graduï's. Ara pot!, es va anar ampliant l'oferta formativa del centre, amb l'objectiu de facilitar l'aprenentatge dels estudiants.

L'experiència acumulada durant aquells anys, concretament en l'ensenyament de les llengües, va ser objecte de la ponència: "L'ensenyament de llengües (català i castellà) al Centre d'Autoformació d'Adults de Palau de Mar: un camí cap a l'aprenentatge en la diversitat" en el XXIII Seminario Lengua y Educación, Organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona, el maig del 2002. La ponència va córrer a càrrec d'en Josep Oliveras i en Joan Manrubia, professors del centre.

Graduï's. Ara en secundària

L'aprovació de la LOGSE (Llei Orgànica General del Sistema Educatiu) l'any 1990 va suposar un canvi significatiu en el sistema educatiu de l'estat espanyol, ja que suposava la desaparició del Graduat Escolar i la implantació d'una nova titulació, el Graduat en Educació Secundària Obligatoria (ESO) i el seu equivalent en la formació de persones adultes, el Graduat en Educació Secundària (GES).

Per tal d'adaptar-se a la nova legislació, l'octubre del 2002 la Direcció General de Formació d'Adults del Departament de Benestar Social va posar en funcionament el programa Graduï's. Ara en secundària! que substituïa el programa Graduï's. Ara pot! i que permetia l'obtenció del Graduat en Educació Secundària (GES), en la modalitat d'ensenyament a distància.

El CFA Palau de Mar, tal com ja havia succeït amb el Graduï's. Ara Pot! va esdevenir la seu i centre de referència del programa Graduï's. Ara en Secundària!

Aquest programa, igual que el seu predecessor, l'antic Graduï's, comptava amb el suport d'una sèrie de quaderns de treball, de les unitats didàctiques, emeses pel canal K3 de la Televisió de Catalunya⁴ i disponibles en DVD, i d'una xarxa de centres de Suport distribuïts per diferents comarques de la geografia catalana.

Un punt clau per l'èxit d'aquest programa ha estat la tutorització dels estudiants. Així que un estudiant s'hi inscriu, se li assigna una persona tutora que l'acompanyarà al llarg dels seus estudis orientant-lo i guiant-lo per aconseguir treure el màxim rendiment del seu esforç. (Història de l'IOC)⁵

El centre d'autoformació va ser dotat de materials escrits (fitxes de treball específicament creades per a l'autoformació i elaborades pels tutors/es del centre amb l'assessorament d'experts en autoaprenentatge), materials audiovisuals (vídeos especialment elaborats per

al programa a distància de graduat escolar), llibres de consulta, obres de referència i tots els mitjans tecnològics a l'abast (ordinadors i televisors). (Memòria del CFA Palau de Mar, 2004)

Els usuaris del centre eren acompanyats en el seu procés formatiu per l'assessor del centre i pel professorat especialista de cada matèria. El professorat sempre ha treballat amb la idea que l'orientació i l'assessorament dels aprenents són dos elements imprescindibles per dur a terme l'aprenentatge amb èxit“ (Memòria del CFA Palau de Mar, 2004)

Durant el curs 2002/2003 el centre va experimentar un fort increment en el nombre de professorat, ja que es va incorporar a les tasques lectives de suport al programa Graduï's. Ara en Secundària el professorat que havia col·laborat en la redacció i elaboració dels quaderns de treball i dels continguts de les unitats audiovisuals. Amb 22 docents, el CFA Palau de Mar va esdevenir el centre de formació de persones adultes més gran de Catalunya, quant a nombre de professorat.

L'autoformació ha estat, des de sempre, un element clau en la metodologia del CFA Palau de Mar.

02

Història del CFA Palau de Mar

Si bé el CFA Palau de Mar va ser creat per a gestionar el programa Graduï's. Ara en secundària, el Centre ha hagut d'anar-se adaptant a nous espais, a nous entorns i a nous reptes.

La creació del centre de formació d'adults (CFA)

El 19 de març de 2003 es va publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya el Decret de creació del centre públic de formació d'adults Palau de Mar⁶.

La transformació del Centre d'Autoformació en un Centre de Formació d'Adults no va implicar un canvi important en la metodologia del centre pel que fa a l'enfoc de l'activitat pedagògica basada en l'autoformació i la formació a distància. Durant aquests anys, el CFA Palau de Mar va simultaniejar la coordinació del programa Graduï's. Ara en secundària amb la tradicional oferta d'autoformació del Centre.

On sí que hi hagué un canvi important fou en les instal·lacions que ocupava en CFA Palau de Mar i en la seva organització.

Pel que fa a les instal·lacions, aquestes foren remodelades per tal de complir la normativa que regula els centres de formació de persones adultes.

Pel que fa a l'organització del centre, un cop aprovada la seva creació, s'havia de dotar dels òrgans de govern que establia la legislació, com ara l'equip directiu i el Consell de Centre. Per tal de dirigir el centre, la persona escollida fou Joan Queralt; per a la prefectura d'estudis, Catina Bujosa; i per a la secretaria del centre, Olga Anglada.

De nou al carrer Calàbria

El curs 2004/2005 començava amb una novetat que sacsejava el normal desenvolupament del centre i és que al voltant d'un terç de la plantilla que havia participat en la transició del Graduï's. Ara pot al Graduï's. Ara en secundària van ser substituïts per nou professorat, justament quan més estabilitat calia per consolidar el centre, tot just acabat de crear, i el seu projecte educatiu.

Si bé el nou emplaçament disposava de les mateixes dependències amb les que fou creat el centre, les condicions que oferia quant a ventilació, il·luminació, males olors i capacitat de les aules no eren, ni de bon tros, les més adequades per allotjar un centre de formació de persones adultes. Tot i aquesta situació el CFA Palau de Mar va romandre en aquest indret fins a la tardor de 2010, és a dir, més de cinc anys i mig.

Sens dubte el tret que ha marcat d'una forma més pregona el curs 2004-05 al nostre Centre ha estat el trasllat de local. Ha estat una experiència tan traumàtica per a tots els participants (estudiants, professors i personal d'administració) que encara ara, a final de curs, queden aspectes pendents o no totalment resolts. (Memòria del CFA Palau de Mar. Curs 2003/2004)

Uns espais poc adequats per allotjar un centre formatiu

Aquell mateix curs, però, guardava una sorpresa de majors proporcions que havia d'alterar el funcionament present i futur del CFA Palau de Mar. El canvi de govern, arrel de les eleccions de novembre de 2003, i la instauració del primer govern tripartit va significar una reestructuració administrativa de la formació de persones adultes que passava a dependre del Departament d'Educació. El CFA Palau de Mar, ubicat en unes dependències del Departament de Benestar Social i Família, va ser traslladat el 23 de febrer de 2005 a un semisoterrani del carrer Calàbria, 169, a l'Eixample de Barcelona.

Reinventar el centre

L'inici del curs 2006/2007, amb la creació de l'Institut Obert de Catalunya⁷ (IOC) per part del Departament d'Educació, com a centre gestor de tota la formació a distància pública depenent d'aquesta administració, va suposar la marxa del GES a distància cap aquest nou organisme. Això va comportar una nova i profunda reestructuració del CFA Palau de Mar, que va passar d'un claustre de 22 docents als 7 docents que disposa actualment.

Davant d'aquesta situació, calia reinventar el centre de dalt a baix. El CFA Palau de Mar havia perdut més del 68% del claustre, equip directiu al complet, coordinador informàtic i coordinadors pedagògics inclosos, i un altíssim percentatge d'alumnat que havia passat a l'IOC. D'altres estudiants, veïns de la Barceloneta, van anar abandonant el centre atesa la seva nova ubicació. Es continuava disposant d'una plataforma Moodle, però no hi havia cap docent amb preparació suficient per a realitzar les tasques d'administració de la plataforma i la pàgina web, orientada majoritàriament a l'alumnat que cursava estudis a distància, va quedar, de sobte, totalment obsoleta.

Cal tenir en compte que la formació de persones adultes té unes característiques pròpies que la diferencien de l'educació de les primeres etapes de la vida de les persones:

Les persones adultes, quan es plantegen realitzar algun nou aprenentatge, busquen poder compaginar els estudis amb la feina i les seves afeccions, volen que sigui tingut en compte el que ja saben i que allò que estudiaran tingui una estreta relació amb els seus interessos i que tingui una aplicació pràctica quasi immediata. També volen que hi hagi una resposta ràpida per part del tutor i aprecien molt el poder discutir lliurement sobre els seus treballs i les seves idees amb altres estudiants com ells (Projecte formatiu. CFA Palau de Mar, 2007)

En aquestes condicions la tasca a desenvolupar era enorme, però les possibilitats de fer quelcom nou per no caure en l'oferta tradicional de formació que oferien la majoria de centres de formació de persones adultes, també eren grans. A més calia aprofitar el bagatge i l'experiència acumulada fins el moment pel que fa a la modalitat d'autoformació.

En aquest context el nou equip directiu, format per Ester Tomàs (Directora), M. Àngels Araújo (Cap d'estudis) i Montserrat Abelló (Secretaria), va decidir unificar les diferents modalitats utilitzades per a impartir els diferents estudis de la seva oferta formativa (presencial, autoformació i a distància) en una única modalitat presencial, basada en l'autoformació: l'autoformació integrada.

El CFA Palau de Mar és un centre educatiu que des de la seva posada en funcionament té la voluntat d'oferir a les persones adultes un nou model d'ensenyament/aprenentatge basat en la innovació pedagògica basada en les metodologies de l'autoformació (en el seu inici) i de l'autoformació integrada (actualment) (Projecte formatiu. CFA Palau de Mar, 2007)

Si és cert que d'altres centres de formació de persones adultes utilitzaven la modalitat de l'autoformació integrada per oferir part dels seus estudis, el CFA Palau de Mar va ser dels pocs, sinó l'únic, que va aplicar aquesta modalitat a la totalitat de l'oferta formativa. A més va dotar aquesta metodologia del suport clar i decidit de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, aprofitant el bagatge i l'experiència del Centre en l'ús tant d'un entorn d'ensenyament-aprenentatge creat amb la plataforma Moodle, com en l'ús de materials didàctics electrònics, que han anat variant amb el temps des dels vídeos i CD-Rom de la primera etapa fins a recursos electrònics a través d'Internet en l'actualitat.

Més lluny del mar

L'any 2010, finalment, es va produir el trasllat del CFA Palau de Mar a la seva actual seu, ubicada a l'edifici 20 del Recinte de l'Escola Industrial de Barcelona, al carrer Comte d'Urgell, 187.

Tot i que aquest trasllat havia estat anunciat i ajornat diverses vegades, el CFA Palau de Mar tancava definitivament les portes dels locals que ocupava al carrer Calàbria el 27 d'octubre de 2010 per tornar a obrir, la següent setmana, en unes noves instal·lacions, més àmplies, més lluminoses i més adequades a la tasca educativa.

Si bé la idea inicial del trasllat era la de fusionar els CFA Can Batlló, el CFA Palau de Mar i el CFA Pere Calders, per crear un nou centre anomenat CFA Eixample, finalment aquesta idea fou descartada. En l'actualitat conviuen en el mateix edifici el CFA Can Batlló i el CFA Palau de Mar.

Aportació literària dels estudiants

El foment de l'ús de la llengua catalana per a la producció de textos escrits de qualitat, ha estat una de les constants del CFA Palau de Mar. La participació dels estudiants en les diferents edicions del Premi Rafael Farré i, sobretot, la Revista Escolar del Centre, en són el màxim exponent.

El Premi Rafael Farré

El Premi Rafael Farré fou convocat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya entre els anys 1995 i el 2008, i tenia per objectiu “promoure la redacció de textos escrits en llengua catalana entre les persones inscrites en els centres i aules de formació de persones adultes, tot rememorant la figura d'en Rafael Farré”, impulsor de la formació de persones adultes al nostre país.

Anualment, els textos finalistes i els guanyadors de les diferents categories del premi eren recollits en una publicació que editava el mateix Departament d'Ensenyament.

Ja des de les primeres edicions, el professorat del CFA Palau de Mar va estimular la producció de textos per part de l'alumnat del Centre, per ser presentats a les diferents categories del Premi.

Aquesta participació va permetre que diversos estudiants del CFA Palau de Mar veiessin reconegut el seu treball en diferents edicions del Premi amb l'obtenció de diferents guardons. Així, dels treballs presentats pels estudiants del Centre al llarg de les 14 edicions del Premi, 25 van resultar finalistes, 8 van tenir un accèssit i 4 van ser escollits pel jurat, guanyadors de la categoria a la qual optaven.

Revista Escolar

Durant el curs 2004/2005 es va posar en marxa un projecte que a la llarga ha esdevingut un element d'una enorme vàlua pel projecte educatiu del Centre i un element clau per a la vida social, cultural i acadèmica que es desenvolupa al voltant del CFA Palau de Mar: la tardor del 2004 es va publicar el primer número de la Revista Escolar.

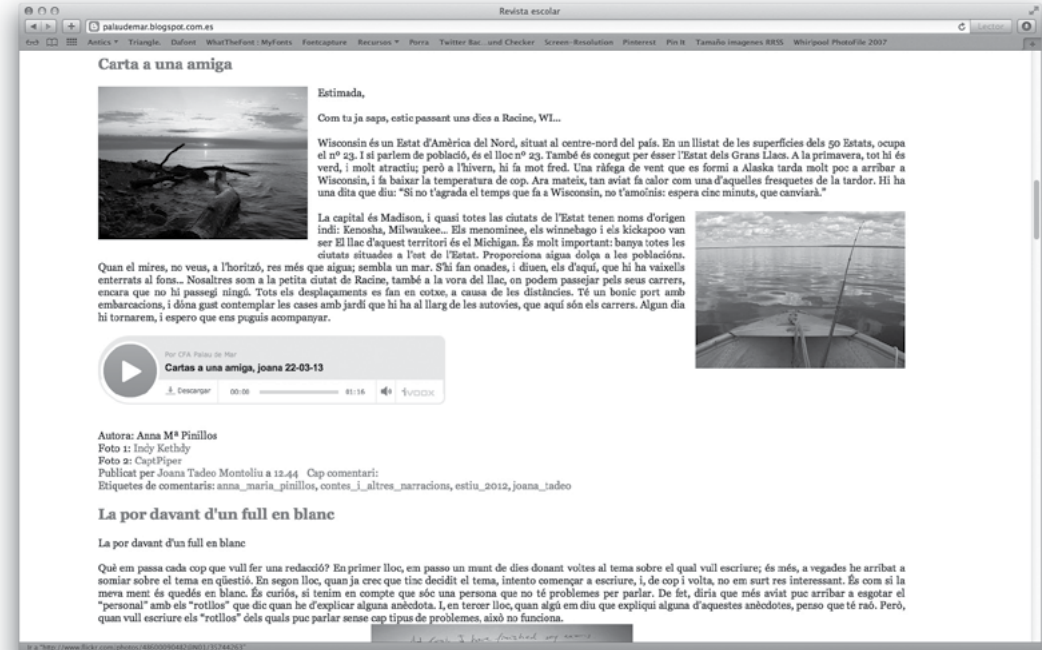
La revista naixia amb l'objectiu d'enfortir el domini del català escrit entre l'alumnat del centre, interrelacionar els estudiants i motivar-los a ser participatius en l'exercici d'escriure i normalitzar l'ús del català com a llengua de comunicació habitual.

La Revista Escolar és un projecte de caràcter transversal, que implica diferents ensenyaments. En ella, els estudiants treballen els continguts didàctics de les assignatures de llengua catalana i, en menor mesura, d'altres matèries, a través de l'elaboració de textos que, una vegada corregits, són publicats en el número corresponent de la revista.

Sincerament creiem que, com en les escoles de Celestin Freinet, la nostra revista escolar interrelaciona, aprofundeix i divulga tot allò que necessitem per mantenir-nos actius en l'exercici més essencial per avançar positivament cap a un aprenentatge cada cop més sòlid: el que obtenim quan pensem i reflexionem, i creem, finalment, aquell text amb què manifestem que volem ser cada vegada millors en aquest precís exercici de l'escriptura, de l'expressió de les nostres idees, per al qual, disciplinadament, i progressivament, ens sentim cada dia més preparats. (Editorial. Revista Escolar. Estiu 2007. Text de Josep Oliveras)

La Revista Escolar, amb més d'una vintena d'edicions al llarg dels darrers vuit anys, i amb tres números per curs, els de tardor, primavera i estiu, més enllà de ser una eina d'aprenentatge, s'ha configurat com un element de cohesió de la vida social del Centre, atès que al seu voltant s'organitzen les celebracions de final de trimestre, en les quals, els autors i les autores dels articles publicats llegeixen fragments de les seves obres⁸.

El blog de la revista

A banda de la versió en paper, des del curs 2009/2010 es va crear el blog de la revista⁹. En ell, els articles presentats a la Revista Escolar són treballats des d'una vessant del llenguatge audiovisual pels estudiants del CFA Palau de Mar. Aquest blog és, per tant, fruit d'un treball col·laboratiu entre els estudiants de català que participen en la redacció dels articles de la revista i els estudiants d'informàtica que adapten els escrits al llenguatge i al format web.

Una versió digital de la Revista Escolar.

Amb la posada en marxa del blog es pretenia fomentar la participació digital des del respecte als drets d'autor dels elements publicats; treballar cooperativament en l'elaboració d'un projecte comú d'aula i, per extensió, de centre; utilitzar competencialment eines de la web 2.0; entendre i utilitzar les normes de disseny de documents electrònics per tal de fer-les agradables a la vista i motivar-ne la lectura per pantalla, i conèixer i utilitzar altres formats multimèdia, com ara l'àudio i el vídeo, per presentar la informació escrita per altres companys i companyes del Centre.

L'experiència recollida amb l'elaboració de la Revista Escolar al llarg dels darrers anys, tant pel que fa a la seva versió en paper, com a la seva versió digital, fou objecte de la presentació “La revista escolar del CFA Palau de Mar, un projecte transversal i col·laboratiu”¹⁰, el més de juny de 2011, a la VI Jornada Innovem. La ponència va córrer a càrrec dels professors Josep Oliveras i Joan Padrós.

Per a la redacció de la ponència, que va quedar enregistrada en vídeo, es va elaborar una gravació que recollia l'opinió d'alguns estudiants que havien participat en aquest projecte, tant des de la vessant de la redacció de textos, com de l'elaboració del blog. Es pot accedir a ambdós vídeos a través dels següents codis QR:

04

Trets característics del Centre

Al llarg dels anys, el centre ha anat forjant la seva personalitat: la d'un Centre inquiet, amb ganes d'aprendre, basat en l'autoformació integrada, el foment de la llengua pròpia del país i l'ús educatiu de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC).

Autoformació integrada

L'autoformació integrada combina el treball de l'alumnat a les classes de format tradicional amb un treball autònom que pot realitzar-se en un horari flexible, adequat a la disponibilitat temporal de cada estudiant.

Cada curs consta d'una fase presencial impartida per un professor i un període de treball autònom amb materials basats en els continguts de la fase presencial, a més de sessions d'avaluació. Cal que els alumnes segueixin des de l'inici les diverses fases del curs, ja que estan interrelacionades i no són independents, s'han de seguir les dues per tal d'aconseguir els objectius finals (Projecte formatiu. CFA Palau de Mar, 2007)

En concret i depenent dels estudis, les hores de docència corresponents al treball autònom oscil·len entre el 33 % i el 67 % de les hores lectives totals. Les variacions en aquest repartiment vénen condicionades per la disponibilitat d'aules, per la matèria i pel nivell d'autonomia de l'alumnat.

Si bé l'inici del curs 2007/2008 s'iniciava amb un nou equip directiu, això no va suposar cap alteració en la línia pedagògica iniciada un any enrere. El nou equip estava format per Montserrat Abelló, com a directora, M. Àngels Araújo, com a cap d'estudis, i Joan Padrós, com a secretari.

La implantació de la metodologia de l'autoformació integrada i els bons resultats acadèmics obtinguts mitjançant aquesta modalitat pedagògica ha fet que el CFA Palau de Mar, al llarg dels anys, hagi estat convidat des de diferents fòrums per tal d'explicar la seva experiència didàctica.

Així el 15 de maig de 2009, la Montserrat Abelló i la M. Àngels Araújo van participar en la 4a Jornada Innovem amb la ponència "L'autoformació integrada i l'organització del Centre"¹¹ durant la qual es va projectar un vídeo¹² que il·lustrava el model pedagògic implantat al CFA Palau de Mar.

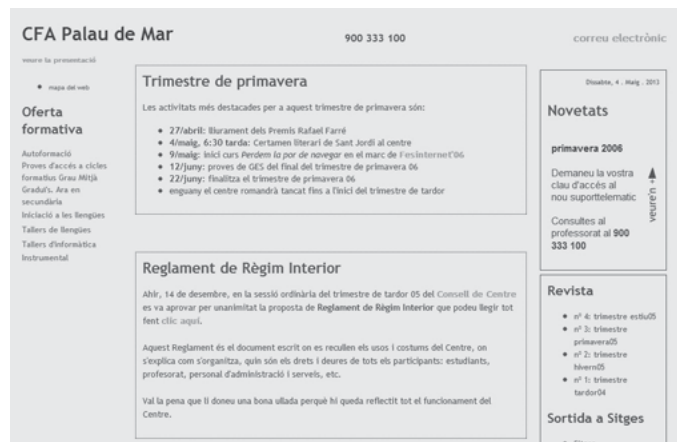
Les TIC formen part de l'ADN del Centre.

Ús de les TIC Supporttelematic.net

Durant l'any 2003 i impulsat per la direcció del Centre es va implantar una plataforma Moodle com a suport telemàtic de les activitats docents. Això va convertir el CFA Palau de Mar en un dels primers centres educatius públics de Catalunya, molt possiblement el primer, en disposar d'un entorn virtual d'aprenentatge creat amb la plataforma Moodle.

El fet d'haver de gestionar els alumnes del programa a distància Gradui's. Ara en secundària a més dels alumnes propis va obligar a reflexionar sobre com i quines noves eines s'havien de crear que permetessin als alumnes fomentar, cada cop més, la seva autonomia com a aprenents i que permetessin igualment als tutors compartir i guiar l'aprenentatge, va ser a partir d'aquestes reflexions que es van adaptar noves eines en suport digital i telemàtic accessibles per a tots els alumnes (gratuïtes i d'ús senzill) com una via necessària i útil per a la formació a distància i l'autoaprenentatge (Memòria del CFA Palau de Mar, 2004)

Al CFA Palau de Mar, el centre que tenia l'encàrrec institucional de ser el gestor de la formació secundària a distància, des del primer moment apostàrem per l'ús intensiu del nou mitjà (Internet). Així que crearem www.supporttelematic.net, el nostre propi entorn virtual d'ensenyament i aprenentatge basat en el conegut programa de codi lliure Moodle. Amb el temps i a causa de la quantitat creixent d'usuaris l'entorn passà a un servidor d'XTEC, molt més potent i fiable on encara ara s'allotja.

En aquest entorn virtual l'estudiant hi troba, no solament els mòduls que està estudiant amb tots els recursos i activitats que li proposa el professorat, sinó també cursos de tutoria on comunicar-se amb la seva persona tutora. I des d'aquest entorn també pot accedir a la Secretaria, l'entorn de gestió acadèmica integrat perfectament amb el d'ensenyament i aprenentatge i des d'on pot conèixer des de les notes obtingudes en el darrer trimestre fins al seu itinerari formatiu. (Història de l'IOC)¹⁵

Aquesta experiència es va recollir en diferents ponències i publicacions:

“Moodle en un Centro de Formación de Adultos”¹⁶ ponència presentada a la MoodleMoot 2004, a càrrec de Joan Queralt

“Activitats autoformatives en Moodle”¹⁷ ponència presentada a la Jornada Espiral 2005, a càrrec de Joan Queralt

“Les eina de treball col·laboratiu de Moodle” ponència presentada a la Jornada Espiral 2006, a càrrec de Joan Queralt

“Utilització d'un entorn virtual en el suport a activitats d'autoformació”¹⁸ article (2006), a càrrec de Joan Queralt

“Las edades de Moodle. Los primeros tres años con Moodle en formación de personas adultas a distancia” article de la revista Bits¹⁹ (Febrer de 2007) a càrrec de Joan Queralt

“La meva aula de 17 polsades” ponència presentada a la Jornada Espiral 2007, a càrrec de Mariona Linares

“Les eines de treball col·laboratiu de Moodle” ponència presentada a la Jornada Espiral 2007, a càrrec de Joan Queralt

La pàgina web del Centre

Durant aquesta època també destaca la creació de diferents entorns virtuals de comunicació del Centre i que, a la llarga, s'han mostrat com uns elements de comunicació i de cohesió de gran importància, tot i la modificació i actualització que han anat patint al llarg del temps.

Entre ells destaca la pàgina web del Centre, que ha esdevingut un element de gran importància per a la informació i la cohesió social de la comunitat educativa del Centre ha estat la seva pàgina web²⁰.

Ja des del principi la pàgina web fou concebuda amb una doble finalitat: informar els estudiants del CFA Palau de Mar sobre els aspectes més rellevants relacionats amb el centre, i informar la població que es vol acostar a les activitats formatives impartides pel CFA Palau de Mar.

La pàgina web, a més, ha esdevingut la porta d'entrada dels diferents espais virtuals del centre, tant del supporttelematic.net i, posteriorment, de l'aula virtual, com dels espais virtuals que s'han anat creant al llarg del temps: Canal del YouTube²¹, Canal de l'ivoox²², Àlbums de fotos del Picasa²³, Perfil del Facebook²⁴, etc.

La pàgina web és la porta d'entrada a la resta d'espais virtuals.

Repensar els espais virtuals

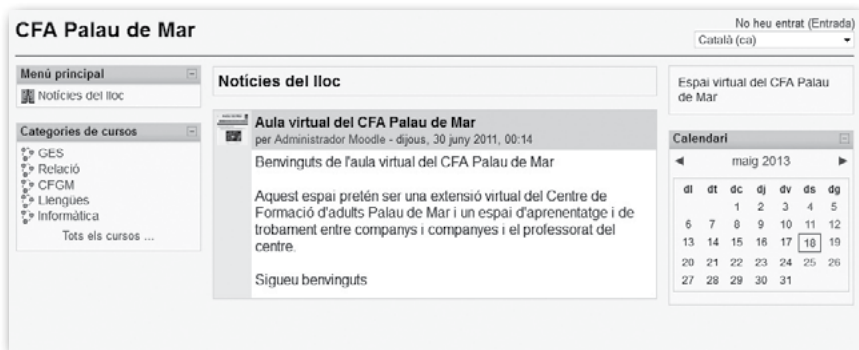
La transformació que va viure el centre durant el curs 2006/2007 amb la pèrdua de més de dos terços del claustre, equip directiu, administradors del Moodle i coordinador informàtic inclosos va afectar, en major o menor mesura, tots els recursos educatius i comunicatius dels quals el centre s'havia anat dotant al llarg dels anys. Així, cal destacar un important fre en l'ús didàctic de l'entorn d'aprenentatge virtual, mitjançant la plataforma Moodle.

No obstant això, el nou equip directiu va tenir molt clar, des del primer moment, que en una modalitat formativa en la qual els estudiants havien de desenvolupar part del seu treball de forma autònoma i sense la presència del professor, l'ús d'un entorn virtual d'aprenentatge havia de convertir-se en una pedra angular del projecte.

En aquest marc es va elaborar un pla de formació que incloïa activitats formatives tant pel professorat, com pels estudiants, cosa que va permetre que durant el tercer trimestre del curs 2006/2007 l'aula reprengués la seva activitat de suport a diversos ensenyaments oferts pel CFA Palau de Mar. Tot i el dalta baix sofert pel centre, en pocs mesos l'antic suport telemàtic.net renaixia amb un nou disseny i una nova denominació: l'aula virtual

Aquest pla de formació va ser l'objecte de la ponència “La formació, clau de l'èxit en l'ús del Moodle en el CFA Palau de Mar” presentada a la MoodleMoot de Barcelona, el juny del 2008²⁵

Un altre espai virtual que va patir una severa transformació durant el curs 2006/2007, va ser la pàgina web del centre²⁶, que ha esdevingut un element clau d'informació i comunicació cap als estudiants i la societat en general. Això es reflecteix en el nombre de visites de gairebé 176.000

entre gener del 2008 i maig del 2013, cosa que representa una mitjana mensual de 2.750 visites. L'ús de la pàgina web forma part d'un pla de comunicació més ampli del CFA Palau de Mar que fou objecte de la comunicació “La gestió de la comunicació al CFA Palau de Mar”²⁷ en el Seminari Permanent en Tecnologies de la Informació i la Comunicació per a la Formació de Persones Adultes (SETICPA) durant el novembre de 2012, a càrrec de Joan Padrós

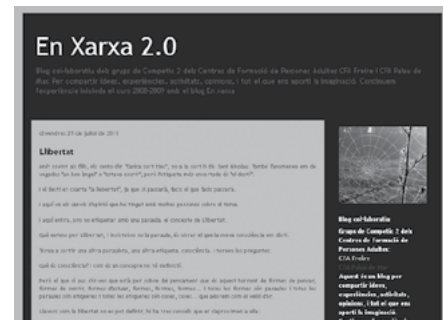

Blog col·laboratiu En Xarxa!

Durant el curs 2008/2009 els estudiants de Competic 2 del CFA Palau de Mar, juntament amb estudiants d'altres centres de formació d'adults de Catalunya, van participar en una experiència didàctica que va consistir en la creació d'un blog.

En el blog, anomenat En Xarxa!²⁸, van participar estudiants dels CFA Els Tarongers de Mataró, CFA Freire de Barcelona, CFA Lluís Castells de St. Boi de Llobregat i CFA Palau de Mar i eren els mateixos estudiants d'informàtica els que s'encarregaven d'elaborar els escrits.

Amb aquesta experiència es pretenia aplicar els coneixements apresos a les aules i conèixer i desenvolupar les possibilitats de comunicació a través d'internet.

El blog En Xarxa! va constituir una experiència molt gratificant tant per a l'alumnat com per al professorat que hi va participar.

Es pot trobar més informació sobre aquesta experiència en l'article “En Xarxa! Blog colectivo en la formación de personas adultas”²⁹ publicat pel professorat que va participar en l'experiència a la monografia “Experiencias educativas en las aulas del siglo XXI”.

L'opinió dels estudiants del CFA Palau de Mar que van participar en aquesta experiència va quedar recollida en un vídeo³⁰ al qual es pot accedir mitjançant el següent codi QR: La tasca desenvolupada pel professorat

i per l'alumnat que va participar-hi fou mereixedora del primer premi de la categoria de blogs d'aula del III Premio de Espiral Edublogs, el premi de blogs educatius més prestigiós de l'Estat Espanyol que reconeix la tasca educativa realitzada mitjançant l'ús de blogs.

Aquest blog va tenir continuïtat amb el blog En Xarxa! 2.0³¹ en el qual, per diferents motius, només van participar els centres CFA Freire i el CFA Palau de Mar.

El treball per projectes als estudis d'informàtica

Les experiències reeixides del blog de la Revista Escolar, i els blogs col·laboratius En Xarxa! I En Xarxa 2 ha animat el professorat dels nivells superiors dels ensenyaments d'informàtica a continuar l'experiència del treball per projectes com a metodologia d'aprenentatge. I en aquest marc s'inscriuen dos projectes desenvolupats en els darrers cursos: La Wiki de Competic 2 i Realitat Augmentada al Recinte de l'Escola Industrial

A la Wiki de Competic 2³² els estudiants, de forma individual, havien de triar una aplicació informàtica del seu interès, però que fos totalment desconeguda, tot consultant revistes d'informàtica, pàgines web d'internet o bé d'entre les proposades pel professor. A continuació calia cercar informació d'ella a través de la xarxa, buscar tutorials, de vídeo, de text o en presentacions multimèdia, aprendre'n el funcionament de forma autònoma, recollir la informació a través d'una Wiki, la Wiki de Competic 2 i presentar l'aplicació davant del grup classe i explicar-ne el funcionament³³.

El projecte Realitat Augmentada al Recinte de l'Escola Industrial ha tingut com a principal objectiu treballar aspectes de la Realitat Augmentada i la tecnologia mòbil amb els estudiants de Competic 3.

Aquest projecte s'ha basat en l'elaboració per part de l'alumnat d'una pàgina web i d'un seguit d'àudioguies sobre diferents aspectes de l'història i l'arquitectura del Recinte de l'Escola Industrial. Aquesta informació està disponible, per a qualsevol usuari que vulgui accedir-hi, per tres vies diferents: a través de la xarxa, mitjançant qualsevol dispositiu amb connexió a Internet; a través d'un seguit de codis QR, elaborats a tal fi; i mitjançant tècniques de Realitat Augmentada, accedint a la capa espiRA a través del navegador LAYAR, que, prèviament, cal descarregar al dispositiu mòbil amb el qual es vulgui arribar a la informació.

Òrgans de participació del centre

La transformació del Centre d'Autoformació en un Centre de Formació d'adults, el març del 2003, va suposar que aquest s'hagués de dotar de totes les estructures de govern i de coordinació que establiria la llei: Equip Directiu, Consell de Centre, Coordinacions pedagògiques, etc.

El Consell de Centre

Un cop aprovada la creació del CFA Palau de Mar, el març del 2003, durant la tardor del 2004 es va posar en marxa el procés electoral per a escollir els representants del primer Consell de Centre. D'acord amb la llei, el Consell de Centre és l'òrgan de participació de la comunitat escolar en el govern del centre i en ell es prenen importants decisions sobre la vida acadèmica i organitzativa dels centres educatius.

D'acord amb les instruccions rebudes des del Departament d'Ensenyament, el Consell de Centre va quedar constituït amb la composició següent: el Director i la Cap d'Estudis, un representant de l'Ajuntament de Barcelona, sis representants del professorat, sis representants dels estudiants, un representant del Personal d'Administració i Serveis i la Secretària del centre, amb veu, però sense vot.

En el Consell de Centre estan representats els diferents sectors de la comunitat educativa.

06

Activitats culturals

Més enllà de la vida acadèmica del Centre, al seu voltant s'articulen un seguit d'activitats culturals. Entre elles cal destacar les sortides de final de curs, la celebració de Sant Jordi, les sortides pedagògiques de diferents ensenyaments, etc.

Les sortides de final de curs

Una de les tradicions que no es va interrompre amb la creació del CFA Palau de Mar fou la tradicional sortida de final de curs que organitza anualment el centre. Així, aquesta sortida s'ha anat perllongant fins a l'actualitat. Els llocs visitats al llarg d'aquests darrers anys han estat:

20 de juny de 2003. Sortida a Tarragona

4 de juny de 2004. Visita al Museu Dalí de Figueres i al retaule de l'Església de Castelló d'Empúries

7 de juny de 2005. Sortida a Sitges amb visites als museus Romàntic, Maricel, Cau Ferrat i la Fundació Rosales

20 de juny de 2006. Sortida a la Barcelona romana i romànica amb visites a la necròpolis de la plaça Vila de Madrid, a les muralles i aqüeducte romans de la plaça Nova, a l'església de Santa Llúcia, església de Marcús, església de St. Pere de les Puelles, les muralles romanes de la plaça Berenguer i l'església de St. Pau del Camp

18 de juny de 2007. Sortida a Empúries i l'Escala. Amb visites a les excavacions i museu d'Empúries, St. Martí d'Empúries, el museu de la Sal de l'Escala i la Ruta Víctor Català

17 de juny de 2008. Sortida a Lleida, amb visites del Museu de Lleida i del castell templer de Gardeny

22 de juny de 2009. Sortida a Perpinyà, amb visites a la Llotja, El Castellet, el barri de Sant Jaume i el Palau dels Reis de Mallorca

22 de juny de 2010. Sortida a l'Espluga de Francolí i al Monestir de Poblet, i visites del Museu de la Vida Rural

2 de juny de 2011. Sortida a Solsona i al Monestir del Miracle, amb visites a la Catedral, Museu Diocesà, Pou de Glaç i barri antic de Solsona

26 de juny de 2012. Sortida al monestir de St. Pere de Rodes i pujada al Castell de Sant Salvador

Les sortides
de final de
curs, una
tradició que
ve lluny

St. Jordi al CFA Palau de Mar

Un dels esdeveniments que s'ha anat potenciant al llarg del temps al CFA Palau de Mar ha estat la celebració de Sant Jordi. Així, en els darrers temps, a més de realitzar el tradicional acte de presentació del número de primavera de la Revista Escolar, amb la lectura de fragments dels textos publicats, per part dels seus autors, s'ha convidat a un seguit d'autors per a parlar de la seva obra i de la seva vida.

Ana Almazán, poeta empordanesa, va ser la protagonista del St. Jordi del 2007, en un acte en que es van llegir fragments del seu llibre “La columna vertebral”.

El 2011 vam comptar amb la presència de Marcel Fité, qui ens va oferir una xerrada sobre Carlos de España, protagonista de la seva novel·la “El carrer dels petons” i sobre la Barcelona de l'època.

Ana Almazán, Marcel Fité, Núria Albó i Josep Tero al CFA Palau de Mar.

L'any 2012, una indisposició de la poeta Núria Albó, ens va impedir gaudir de la seva presència si bé en Josep-Francesc Delgado, escriptor i editor de l'autora i en Jordi Llimargas, historiador i professor del CFA Palau de Mar van glosar la seva vida i la seva obra, especialment el seu darrer llibre de poesies “L'encenedor verd”.

L'any 2013, ha estat en Josep Tero, el cantautor i ex-professor del centre, qui ens ha parlat de la seva música i de la seva carrera.

Premis

La tasca del CFA Palau de Mar ha estat reconeguda en diverses ocasions: el premi Baldiri Reixac, el 1r Premi Espiral Edublogs en la categoria de blogs d'alumnes i, a nivell individual, com ja s'ha esmentat, diversos estudiants han estat guardonats en les diferents edicions del Premi Rafael Farré.

Premi Baldiri Reixac

El compromís del centre per oferir una educació de qualitat, on la promoció de la llengua catalana com a llengua pròpia del país n'és un dels trets característics, van ser determinants perquè el jurat dels XXXI Premis Baldiri Reixac, organitzats per la Fundació Lluís Carulla, hi inclogués el CFA Palau de Mar entre els guardonats d'aquests prestigiós premi en l'edició del curs 2008/2009.

L'esforç del centre per tal de fomentar l'ús de la llengua catalana, per a produir textos de qualitat per part dels alumnes i per fomentar de l'ús del català en tots i cada un dels àmbits de la seva vida acadèmica i social van ser claus per a l'obtenció d'aquest prestigiós guardó, tal com s'especifica en la resolució del jurat.

A un centre que, tot i el canvi d'ubicació del Palau de Mar a l'Eixample, manté els principis d'identitat, tant en els plantejaments didàctics d'autoafirmació com en l'ús i en l'ensenyament de la llengua. Així mateix, per la seva oferta diversa, des de la formació reglada fins a cursos més flexibles i oberts, on destaquen els de català amb resultats molt bons i un projecte de creació narrativa que es concreta en una revista.

El CFA Palau de Mar esdevenia així en el primer, i fins ara únic, centre de formació de persones adultes en obtenir el Premi Baldiri Reixac.

La dotació econòmica del guardó va permetre, a més, alleugerir la malmesa economia del centre i renovar els ordinadors, ja obsolets, de l'aula d'informàtica.

08

Exportant el model

Sovint el professorat del CFA Palau de Mar ha estat cridat des de diferents fòrums per tal d'explicar el model pedagògic del centre i, fins i tot, l'alumnat del CFA Palau de Mar ha participat en algunes d'aquestes experiències.

Els estudiants del CFA Palau de Mar a la jornada Innovem

Les jornades Innovem van ser unes jornades anuals adreçades al professorat de persones adultes de tota Catalunya que es van celebrar entre el 2006 i el 2011. Si bé el CFA Palau de Mar ja havia participat en aquestes jornades amb anterioritat, presentant diferents vessants de la seva experiència educativa, tal com ja s'ha comentat abans, l'edició del 2011 va suposar un repte per al nostre centre.

D'una banda s'hi va presentar la ponència “La revista escolar del CFA Palau de Mar, un projecte transversal i col·laboratiu”, com ja hem esmentat més amunt, i de l'altra, els alumnes d'informàtica, coordinats pel professorat del centre, van rebre l'encàrrec dels organitzadors de la jornada de realitzar un reportatge de l'acte, per tal d'editar un vídeo que fos projectat durant la cloenda de les jornades.

Preses de vídeo de les diferents activitats desenvolupades durant la jornada, fotografies i entrevistes amb diferents participants, varen ser realitzades i editades per un equip d'estudiants de Competic 2. Els dies previs a la jornada aquests alumnes havien preparat tota la preproducció del vídeo, que van completar amb el treball de filmació durant el matí de les jornades, amb la qual cosa es va aconseguir l'objectiu fixat.

D'aquesta manera, els participants en aquesta experiència van esdevenir els primers estudiants d'un centre de formació de persones adultes en participar en les jornades Innovem.

És la primera vegada que l'alumnat dels centres d'adults col·laboren en una Jornada Innovem i vosaltres, els alumnes del CFA Palau de Mar, n'heu estat els pioners i els que heu fet possible aquesta innovació.

L'àudiovisual que vàreu elaborar, de qualitat i amb més valor encara per la rapidesa amb què el vàreu construir, serà difós al web de formació d'adults www.xtec.cat/fadults juntament amb la resta de documentació”. (carta del Subdirector general d'Ordenació Curricular del Departament d'Ensenyament, el Sr. Manel Busom, al CFA Palau de Mar).

Es pot accedir al vídeo resultant d'aquesta experiència mitjançant el codi QR següent:

Gravacions al CFA Palau de Mar

A la tardor del 2011 un equip de gravació del Departament d'Educació es va desplaçar al CFA Palau de Mar per a realitzar una gravació que copsés l'activitat del centre. Aquesta actuació estava emmarcada en la participació conjunta del Servei d'Ordenació Curricular d'Educació d'Adults del Departament d'Educació, i d'administracions d'altres països. Aquesta col·laboració formava part del programa europeu Grundtvig i tenia com a objectiu d'estudiar les causes que induïxen l'alumnat adult a abandonar els ensenyaments que inicien i com pot pal·liar-se aquest abandonament. El vídeo³⁴ formava part de la presentació de l'educació d'adults a Catalunya.

Emmarcat en el mateix projecte, el CFA Palau de Mar va rebre l'encàrrec de realitzar un segon vídeo, amb l'entrevista a un exalumne que hagués obtingut el títol de graduat

en Educació Secundària (GES) a través de la formació de persones adultes l'exalumne a qui es va entrevistar va ser el Miquel de la Riva. L'entrevista va ser realitzada per la Montse Milian del Departament d'Educació, i tant la gravació com l'edició del vídeo van córrer a càrrec d'estudiants de Competic 3 del CFA Palau de Mar. El resultat va ser el vídeo “Lifestory”³⁵.

Ambdós vídeos es poden visualitzar a través dels següents codis QR:

09

Mirant cap el futur

El CFA Palau de Mar, cada cop més arrelat al barri i a l'entorn on està ubicat, encara el futur amb una voluntat de servei, compromès amb la qualitat i atent a les necessitats formatives de les persones que se'ns adrecen per a fer-nos confiança en les seves expectatives de formació al llarg de la vida.

**Un futur amb
voluntat de servei,
i compromès amb
la qualitat**

Acabat el mandat de l'equip directiu que es va fer càrrec del centre a partir del curs 2007/2008, el 2012 es va presentar una nova candidatura, amb els mateixos membres, si bé amb algunes variacions pel que fa als càrrecs.

El nou equip directiu, format per Joan Padrós, M. Àngels Araújo i Montserrat Abelló, com a director, cap d'estudis i secretària, respectivament, ha assumit un projecte continuïsta amb la línia que es va iniciar a principis del curs 2006, compromesa amb una educació de qualitat, al servei de la ciutadania i, cada cop més, arrelada al barri on és ubicada.

El creixement constant dels darrers anys, pel que fa al nombre d'estudiants, els resultats acadèmics obtinguts i el creixement personal dels qui opten pel CFA Palau de Mar per a formar-se, ens marquen el camí a seguir. Som un centre petit, però inquiet i amb ganes d'ensenyar i d'aprendre.

crèdits

Fonts:

¹<http://www.gencat.cat/diari/3846/03052019.htm>

²<http://jpadros.blogspot.com.es/2008/12/eduaci-distncia-catalunya.html>

³http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=64735&idioma=o&departament=1&canal=2

⁴<http://www.324.cat/noticia/19893/societat/Televisio-de-Catalunya-presenta-el-programa-Graduis-ara-en-sencundaria>

⁵<http://ioc.xtec.cat/educacio/ioc-historia#ges>

⁶<http://www.gencat.cat/diari/3846/03052019.htm>

⁷<http://ioc.xtec.cat/educacio/>

⁸http://www.youtube.com/watch?v=Rg_M1-yUjkM

⁹<http://palaudemar.blogspot.com.es/>

¹⁰<http://prezi.com/eozf94egdhsu/la-revista-escolar-del-cfa-palau-de-mar-un-projecte-transversal-i-collaboratiu/?kw=view-eozf94egdhsu&rc=ref-61213>

¹¹<http://www.slideshare.net/jpadros/lautoformaci-integrada-i-lorganitzaci-del-centre>

¹²<http://blip.tv/jpadros/l-autoformaci%C3%B3-integrada-i-l-organitzaci%C3%B3-del-centre-2123734>

¹³<http://www.slideshare.net/cfapalaudemar/presentaci-cfa-palau-de-mar>

¹⁴<http://www.slideshare.net/cfapalaudemar/cfa-palau-de-mar>

¹⁵<http://ioc.xtec.cat/educacio/ioc-historia#ges>

¹⁶http://cent.uji.es/moodlemoot/files/mmso4_14_adultos_impr.pdf i <http://www.slideshare.net/jqueralt/moodlemoot04>

¹⁷http://www.xtec.cat/~jqueralt/presentacio_espiral05.pdf

¹⁸http://www.xtec.cat/~jqueralt/intercanvi/comunicacio_escola_estiu.pdf i http://www.xtec.cat/~jqueralt/intercanvi/presentacio_eefa.pdf

¹⁹http://ciberespiral.net/index.php?Itemid=34&id=36&option=com_content&task=view

²⁰<http://www.xtec.cat/cfapalaudemar>

²¹<https://www.youtube.com/user/CFAPalauDeMar>

²²http://www.ivoox.com/podcast-cfa-palau-mar_sq_f116855_1.html

²³<https://plus.google.com/photos/115678410005879374626/albums?banner=pwa>

²⁴<https://www.facebook.com/cfapalaudemar>

²⁵<http://www.moodlemoot.net/2008/file.php/1/abstracts/109-307-1-PB.pdf>

²⁶<http://www.xtec.cat/cfapalaudemar>

²⁷<http://www.slideshare.net/jpadros/gestio-de-lacomunicaci>

²⁸<http://xarxablok.blogspot.com.es/>

²⁹http://www.ciberespiral.org/attachments/225_Experiencias_educativas20.pdf

³⁰<http://www.youtube.com/watch?v=IoRSdmVFkBU>

³¹<http://xarxablok2.blogspot.com.es/2011>

³²<https://sites.google.com/site/lawikidecompetiii/home>

³³<http://www.youtube.com/watch?v=vhYERcQkvBA>

³⁴<http://www.youtube.com/watch?v=UMyDA9Cj3QA>

³⁵<http://www.youtube.com/watch?v=C9koD5g3Tg4>

Textos i imatges:

CFA Palau de Mar

Disseny i maquetació:

Pol Millieri (www.ottoelpiloto.com)

Impressió:

Tecnoart (www.tecnoart.org)

**Consorci d'Educació
de Barcelona**

Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

CFA Palau de Mar

Recinte de l'Escola Industrial, edifici 20
Comte d'Urgell, 187, Barcelona

www.xtec.cat/cfapalaudemar